

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

27.05.2024

Балык Бистәсе шттп.

№134пн

«2024-2028 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм үстерү» муниципаль программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законны, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Уставына таянып, **КАРАР БИРӘМ:**

1. «2024-2028 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм үстерү» муниципаль программасын (алга таба-Программа) расларга.

2. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты программаның заказчы – координаторы итеп билгеләргә.

3. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территорияль үсеш бүлегенә Программа чараларын үтәүне һәм аны гамәлгә ашыру буенча эшчәнлекне жирле үзидарә органнары, кызыксынган оешмалар һәм учреждениеләр тарафыннан координацияләүне тәэмин итәргә.

4. Әлеге карарны <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы» нда һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында игълан итәргә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Житәкче

Д.А. Сатдинов

Татарстан Республикасы Балык
Бистәсе муниципаль районы
Башкарма комитетының
27.05.2024 № 134пи карары белән
расланган

2024-2028 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль
районында кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм үстерү
ПРОГРАММАСЫ

2024 ел

Эчтәлек

1. Муниципаль программа паспорты
  2. Кыскача кереш сүз
  3. Программаның гомуми өлеше:
    - 3.1. Программаның максатлары һәм бурычлары
    - 3.2. Агымдагы торышны характеристикалау, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше проблемаларын бәяләү
  4. Программаның планлаштырылган икътисади нәтижәләгә, программаны идарә итү һәм гамәлгә ашыруны контрольдә тоту.
  5. Муниципаль программаның ахыргы нәтижәләрен фаразлау.
  6. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү буенча төп максатчан күрсәткечләр
  7. Ресурслар белән тәэмин итү
- Кушымта

1.

1. Программа паспорты

Программаның исеме	«2024-2028 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү һәм үстерү " (алга таба-Программа)
Программаны төп эшләүче	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге
Программаның максаты һәм бурычлары	Муниципаль программаның максаты: инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшқуарлыкның нәтижәле эшләве һәм үсеш өчен шартлар тудыру, шулай ук аның Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру Муниципаль программаның бурычлары: 1. Кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү өчен инфраструктура объектларын булдыру һәм үстерү; 2. Башлангыч эшқуарларга ярдәм; 3. Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өлкәсендә норматив-хокукий көйләүне камилләштерү; 4. Кадрлар потенциалын ныгыту, эшқуарның уңай образын булдыру; 5. Сәүдә һәм куллану базарын үстерү.
Программаны тормышка ашыруның сроклары һәм этаплары	2024-2028 еллар
Программаны башкаручылар	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге
Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы	Финанслауның гомуми күләме (жирле бюджет) 150 мең сум ,шул исәптән еллар буенча: 2024 -20 мең сум. 2025- 25 мең сум. 2026 -30 мең сум. 2027- 35 мең сум. 2028 -40 мең сум. Искәрмә: финанслау күләме фаразлау характерында һәм жирле бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып ел саен төзәтелергә тиеш
Программаны башкаруны контрольдә тоту	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны гамәлгә ашыруның төп нәтижәләре	Программаны тулы күләмдә гамәлгә ашыру 2028 ел ахырына ирешергә мөмкинлек бирәчәк: 1.Кече һәм урта эшқуарлык өлкәсендә эш урыннары санын арттыру мөмкинлеге бирәчәк. 2.Кече һәм урта эшқуарлыкның тулаем эчке продуктка керткән өлеше 5,7 процент пунктына артчак. 3.Кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүчеләрнең хезмәт хақы 20% ка артчак.

2. Кыскача кереш сүз

Хэзерге вакытта кече һәм урта предприятиеләр Балык Бистәсе муниципаль районы икътисадының барлык тармакларында эшчәнлек алып баралар. Ел саен кече һәм урта бизнесның районның социаль-икътисади үсешенә керткән өлеше зуррак була бара. Кече һәм урта эшмәкәрлек халыкны эш белән тәмин итү, базарны төрле товарлар һәм хезмәтләр белән тутыру проблемаларын яңа предприятиеләр һәм эш урыннары булдыру юлы белән хәл итүне тәмин итә.

Бүгенге көндә икътисадны үстерүнең төп бурычлары булып тора:

- инвестицияләр жәлеп итү;
- районда уңайлы инвестицион климатны тәмин итү-житештерү һәм башка объектларны урнаштыру өчен уңайлы инфраструктура булдыру;
- инновацион һәм конкурентлыкка сәләтле продукция житештерү өчен кирәкле технологияләрне кертүгә ярдәм итү;
- төбәк эчендәге, төбәк-ара һәм халыкара базарларда эшмәкәрлек субъектларының базар позицияләрен ныгыту;
- икътисади актив халыкны эшқуарлык эшчәнлегенә жәлеп итү;
- кече һәм урта эшқуарлык субъектларына дәүләт хезмәтләре күрсәтү сыйфатын күтәрү, кече һәм урта эшқуарлык субъектларын һәм үзмәшгуль районнарны фәнни-методик, норматив-хокукый һәм консультацион тәмин итү;
- эшмәкәрлекнең кадрлар потенциалын үстерү.

Икътисади күрсәткечләр динамикасы

Наименование показателя	2021 ел	2022 ел	2023 ел	Үсеш темп , %
Тулаем территориаль продукт күләме, млн. сум.	7 683,4	8502,9	8632,17	100,02
МСП субъектлары саны, ИПны исәпкә алып, берәмлек.	612	622	651	104,6
Предприятие һәм оешма хезмәткәрләренен уртача исемлек саны, кеше.	3983,4	3948	3948	100
Халыкка түләүле хезмәтләр күләме, мең сум.	99 430	105 820	107 936,4	102
Ваклап сату әйләнеше, мең сум.	2 114 626	2 505 340	2 628 101,7	104,9

3. Программаның гомуми өлеше:

3.1. Программаның максатлары һәм бурычлары

Муниципаль программаның максаты: инновацион икътисадны формалаштыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлыкның эшлекле активлыгын үстерү, нәтижәле эшләве һәм үсеше өчен уңай шартлар тудыру, шулай ук аның Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш мәсьәләләрен хәл итүгә керткән өлешен арттыру.

Максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү кирәк:

1. Кече һәм урта бизнеска ярдәм итү өчен инфраструктура объектларын булдыру һәм үстерү.

2. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс-милек ярдәме.

3. Эшмәкәрлек эшчәнлеген популярлаштыру.

4. Сәүдә һәм куллану базарын үстерү.

5. Эшкуарлык эшчәнлеген нәтижәле үстерү өчен административ киртәләргә киметү.

Күрсәтелгән бурычларны тормышка ашыру буенча төп чаралар программага кушымтада китерелә.

3.2. Агымдагы торышны характеристикалау, кече һәм урта эшкуарлык субъектлары үсеше проблемаларын бәяләү

Балык Бистәсе муниципаль районында соңгы елларда тулаем территориаль продукт үсеше темплары күзәтелә. 2022 ел белән чагыштырганда, тулай территориаль продукт 2023 елда 1% ка артачак, 8 632,17 млн.сумга житәчәк. Әлбәттә, мондый югары күрсәткечләргә ирешүдә зур өлеш кече һәм урта эшкуарлык субъектларына туры килә.

2023 ел нәтижәләре буенча районда 137 кече һәм микропредприятие, 2 урта, 508 шәхси эшмәкәр һәм 1494 үзмәшгуль эшчәнлек алып бара. 2023 елда МСПда эшләүчеләр саны 3 234 кеше тәшкил итте (шәхси эшмәкәрләргә һәм үзмәшгульләргә исәпкә алып).

Эшмәкәрлек эшчәнлеген төрләре структурасында иң зур өлешне сәүдә, жәмәгать туклануы һәм көнкүреш хезмәтләре (20%), авыл, урман хужалыгы, аучылык, балыкчылык һәм балык үрчетү (19%), транспортлау һәм саклау (11%), төзелеш (19%), эшкәртү производстволары (12%), башка эшчәнлек (19%) предприятиеләре биләп тора.

Балык Бистәсе муниципаль районының агросәнәгать секторы этаплап үсешен дәвам итә. Бүгенге көндә район территориясендә елына 5,6 млрд.сумнан артык продукция житештерүче 87 авыл хужалыгы формироваиесе эшчәнлек алып бара, шулардан: 11 жаваплылыгы чикләнгән жәмгыять һәм акционерлык жәмгыяте, 76 крестьян-фермер хужалыгы, шул исәптән 46 гаилә фермасы һәм КФХ базасында төзелгән 4 авыл хужалыгы кооперативы. Шулай ук районда 10011дән артык шәхси ярдәмче хужалык эшли.

Районда куллану базары өлкөсөндө 182 сәүдә объекти, 27 жәмәгать туклануы предприяиесе, 38 көнкүрөш хөзмөт күрсөтү предприяиесе, 1 ваклап сату базары эшли. 2023 елда ваклап сату әйләнеше, бәялөлөр буенча, 2 628 млн.сум тәшкил итәчөк, узган елның шул ук чорына карата 5 процентка үсөш булачак.

Кече һәм урта эшкүарлыкның торышын анализлау районда МСП үсөшенә йогынты ясый торган уңай якларны да, проблемаларны да аерып күрсөтергә мөмкинлек бирә.

Өстөнкөкләр:

Уңайлы географик урын- районның Кама елгасы ярында урнашуы, Балык Бистәсе район үзәгендә причал бар, ул 9 метрга кадәр утырулы зур йөкле судноларны кабул итә ала;

«Казан " халыкара аэропортына якынлык (80 км);

Уңай климат шартлары;

Экологик чиста мөхит;

район территориясе буенча федераль әһәмияттәге М 7 Казан Яр -Чаллы һәм Казан- Ырымбур трассалары үтә.

Житөшсөзлөкләр:

Транспорт һәм инженерлык инфраструктурасы белән жиһазландырылган әзер инвестиция мөйданчыклары булмау;

Төп фондларның югары тузу дәрәжәсе һәм производстволарны модернизацияләүнең түбән дәрәжәсе;

МСП вәкилләрендә һәм үзмәшгульләрдә бизнес алып бару күнөкмәләре, идарә тәжрибәсе, юридик һәм икътисади белемнәр житмәү;

Квалификацияле кадрлар житмәү;

Яшьләрнең эшкүарлыкка аз тартылуы;

Авыл хужалыгы эшчеләренең түбән мотивациясе;

Эшкөртү булмау.

Бизнес үсөшенә йогынты ясый торган өстөнкөкләрне һәм кимчелөкләрне исәпкә алып, шулай ук МСП субъектларының тотрыклы үсөшен һәм муниципаль районның икътисади үсөшен тәәмин итү максатларында эшкүарлык эшчәнлегенә өстөнкөклө төрләре билгеләнде:

сәнәгать (эшкөртү) житөштерүе;

авыл хужалыгы продукциясен, халык куллану товарларын һәм азык-төлөкне озак саклану срогы булган товарлар итеп житөштерү, эшкөртү һәм сату;

агач эшкөртү һәм агач әйберләр житөштерү;

Балык үрчөтү, балык продукциясен эшкөртү һәм сату;

Транспортлау һәм саклау;

туризм.

Әлеге муниципаль программа нигезендә житештерү эшчәнлеген күздә тоткан рөхсәт ителгән файдалану төре булган торак пунктлар жирләре категориясеннән жир кишәрлекләрен ташламалы шартларда арендага бирү рәвешендә (шәхси ярдәмче хужалык, бакчачылык, бакчачылык, шәхси торак төзелеше алып бару өчен билгеләнгән жир кишәрлекләреннән тыш) мөлкәти ярдәм күрсәтү гамәлгә ашырыла.

Әлеге муниципаль программа эшчәнлегенә өстенлекле төрләрендә күрсәтелгән жир кишәрлекләрен кече һәм урта эшқуарлык субъектына арендага бирүнең ташламалы шартлары булып, кимендә биш елга төзелгән аренда килешүе бунча жир кишәрлеге өчен еллык аренда хакы күләмен түбәндәге күләмнәрдә билгеләү тора:

аренданың беренче елында- аренда килешүендә билгеләнгән аренда хакының 20 проценты;

аренданың икенче елында- аренда килешүендә билгеләнгән елына аренда хакының 40 проценты;

аренданың өченче елында- аренда килешүендә билгеләнгән еллык аренда хакының 60 проценты;

аренданың дүртенче елында- аренда килешүендә билгеләнгән еллык аренда хакының 80 проценты;

аренданың бишенче елында һәм аннан соң -аренда килешүендә билгеләнгән аренда хакының 100 проценты.

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында кече һәм урта эшқуарлык субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү тәртибе Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана.

4. Программаның планлаштырылган икътисади нәтижәлеге, программа белән идарә итү һәм тормышка ашыруны контрольдә тоту

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының, шул исәптән социаль эшқуарлыкның, эчке базарда конкурентлыгын арттыру;

- булган интеллектуаль һәм инновацион потенциалны саклап калу һәм үстерү;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларыннан, шул исәптән социаль эшмәкәрлектән, мәгълүмати технологияләрдән файдалануны киңәйтү;

- эшмәкәрлек эшчәнлегенә белән кызыксынуны арттыру хисабына халыкның эшлекле активлыгын үстерү ;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм инфраструктурасын үстерү;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының финанс һәм матди ресурсларга үтемлелеген тәмин итә торган механизмнарны камилләштерергә;
- Эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасы оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең төрләрән киңәйтү һәм сыйфатын арттыру юлы белән кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мәгълүмати - консультацион ярдәм күрсәтүне камилләштерергә;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын муниципаль заказларны үтәүгә жәлеп итү;
- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерүне тоткарлаучы административ киртәләрне һәм киртәләрне бетерүгә юнәлдерелгән механизмнарны үстерү.

5. Муниципаль программаның ахыргы нәтижәләрен фаразлау.

1. Программаның нәтижәләгә 2028 елда түбәндәгә күрсәткечләр нигезендә бәяләнәчәк:

2. Кече һәм урта эшкүарлык субъектлары саны -735 берәмлек.
3. Тулаем территорияль продуктта кече һәм урта эшкүарлык өлеше -42,7%.
4. Кече һәм урта предприятиеләрдә эшләүчеләр саны, шәхси эшмәкәрләрне һәм үзмәшгуль гражданның исәпкә алып- 3880 кеше.
5. Район бюджетына СМСПдан салым керемнәре өлеше -10%.
6. Сәнәгать майданчыклары саны- 2 берәмлек.
7. Эшмәкәрләр һәм үзмәшгуль гражданның катнашында елына үткәрелгән чаралар саны (кабул итү, совет утырышы, эшмәкәрләр белән очрашу) -25 берәмлек.
8. Озак вакытлы нигездә МСП субъектларына милеккә һәм (яки) файдалануга бирү өчен өченче зат хокукларыннан азат булган муниципаль милек исемлекләрендәгә милек объектлары саны- 30 берәмлек.

6. Кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү буенча төп максатчан күрсәткечләр

№	Индикатор атамасы	2023 елга күрсәткеч	Индикаторның максатчан күрсәткече (прогноз)				
			2024 елга	2025 елга	2026 елга	2027 елга	2028 елга
1	МСП субъектлары саны, бер.	651	674	698	713	722	735
2	Тулаем территорияль продуктта кече һәм урта эшкүарлык өлеше, %	37	37,5	38,3	39,5	41,5	42,7
3	Шәхси эшмәкәрләрне һәм үзмәшгульләрне исәпкә алып, кече һәм урта предприятиеләрдә эшләүчеләр саны, кеше	3234	3350	3490	3630	3800	3880
4	Район бюджетына МСП субъектларыннан һәм үзмәшгуль гражданның салым керемнәре	7	7,5	8,3	8,7	9,2	10

	өлеше, %						
5	Сэнэгать майданчыклары саны, берәмлек.	1	1	1	2	2	2
6	Эшмәкәрләр катнашында елына үткәрелгән чаралар саны (кабул итү, совет утырышы) берәмлек.	8	12	15	17	20	25
7	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына озак вакытлы нигездә милеккә һәм (яки) файдалануга биерү өчен, өченче зат хокукларыннан азат булган муниципаль милек исемлекләрендәге милек объектлары саны, берәмлекләр.	21	21	22	24	27	30

7. Ресурс белән тәмин итү

Программаны финанслау чыганаclarы:

-Балык Бистәсе муниципаль районы бюджеты (программаны муниципаль район бюджеты хисабына финанслау күләме закон нигезендә ел саен төгәлләнәчәк);

- инвесторлар акчалары;

-гамәлдәге законнар белән тыелмагабашка чыганаclar.

Ел	Программаны финанслауны Балык Бистәсе муниципаль бюджеты акчалары хисабына еллар буенча бүлү, мең сум.
2024	20
2025	25
2026	30
2027	35
2028	40

*Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчаларын реализацияләү хисабына Программаны ресурслар белән тәмин итү күләме, конкрет суммалар күрсәтелмичә, мөмкин булган акча чыганагы буларак фаразлана.

«2024-2028 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм үстерү» муниципаль программасына кушымта

«2024-2028 елларга Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү һәм үстерү» муниципаль программасының төп чаралары

Бурыч атамасы	Төп чаралар исемлегенә	Программ чараларны башкаручылар	Төп чараларны тормашишка ашыру сроклары
Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү өчен инфраструктура объектларын булдыру һәм үстерү	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына һәм "Һөнәри керемгә салым" махсус салым режимын кулланган физик затларга аларның эшчәнлеген гәмәлтә ашыру өчен кирәкле өченче зат хокукларыннан азат булган муниципаль милек реестрын алып бару һәм бастырып чыгару, югарыда күрсәтелгән күчәмсез милекне сайлауда һәм арендаулауда ярдәм күрсәтү	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы	Даими
	Ташламалы шартларда муниципаль милек майданнарын өстенлекле тармаклар буенча МСП субъектларына арендага бирү	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты	Кирәк булган саен
	Муниципаль дәрәжәдегә сәнгать паркларын булдыру һәм үстерү	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы	Даими

Бурыч атамасы	Төп чаралар исемлеге	Программ чараларны башкаруучылар	Төп чараларны тормышка ашыру сроклары
Кече һәм урта эшмәкәрлеккә финанс-мөлкәт ярдәме	Кече һәм урта эшкүарлык субъектларын һәм үзмәшгуль граждандарны һакимият һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, шул исәптән эшкүарлыкка ярдәм итү һәм үстөрү мәсьәләләре буенча мәгълүмати тәэмин итү Эшкүарлык эшчәнлеген алып бару мәсьәләләре буенча СМПП, үзмәшгуль һәм физик затларга индивидуаль консултация биру Кече һәм урта эшкүарлык субъектларына һәм үзмәшгуль граждандарга дөүләт ярдәме күрсәтүнең федераль һәм республика структураларына ярдәм итү	Башкарма комитеты Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты	Даими Даими Даими
Эшмәкәрлек эшчәнлеген популярлаштыру	Тренерлар, экспертлар һәм белгечләр катнашында МСП һәм үзмәшгуль граждандар өчен укыту форумнары, семинарлар оештыру ММЧда эшкүарлык тематикасын яктырту Эшкүарлар көнен үткөрү	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты	Даими Даими Май
Сөүдә һәм куллану базарын үстөрү	Проведение мониторинга и анализа развития потребительского рынка МСП һәм үзмәшгуль граждандар өчен продукцияне сагу өчен	Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты	Квартал саен Даими

Бұрыч атамасы	Төп чаралар исемлеге	Программ чараларны башкаруучылар	Төп чараларны тәрмешка ашыру сроктары
	<p>ярминкелер Үткөрү</p> <p>Кече һәм урта эшкурарлык субъектларын республика маркетинг үзәге ресурсларында катнашуга жәлеп иту</p>		Даими
<p>Эшмәкәрлекне эффектив үстерү өчен административ киртәләрне киметү</p>	<p>Жирле үзидарә органнарының, район хезмәтләренә һәм оешмаларының эшмәкәрләр һәм үзмәшгульләр белән ачык диалог форматында уртак чараларын Үткөрү</p> <p>Кече бизнесның торышы һәм үсеше турында кире элемтә алу максатыннан анкетлаштыру Үткөрү</p>	<p>Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты</p>	<p>Ярты елга бер тапкыр</p> <p>Ярты елга бер тапкыр</p>

